

GUIA DOCENT

(GRAU D'HISTÒRIA)

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA ANTIGA
Codi	1334
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer Curs, 1r Semestre
Horari	Grup 1: Dilluns/Dimecres: 8:30-10:00 h.; Grup 2: Dilluns/Dimecres: 10:00-11:30 h.; Grup 3: Dilluns/Dimecres: 18:00-19:30 h.
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català

Professor/a de contacte	
Nom professor/a	Oriol Olesti
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Oriol.Olesti@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Oriol Olesti / Jordi Cortadella / Isaias Arrayás
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-153
Telèfon (*)	935811286
e-mail	Oriol.Olesti@uab.cat / Jordi Cortadella@uab.cat / Isaias.Arrayás@uab.cat
Horari de tutories	

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura analitzarà els principals processos polítics i socials, i els fets culturals de les civilitzacions del Pròxim Orient i Europa durant l'Antiguitat. S'explicarà com es van generar i van fer-se efectius els poders polítics des del seu origen, al Pròxim Orient, fins a la cristallització del model de la ciutat-estat (s. VIII a.C.) i el sorgiment dels Imperis antics, en especial de romà, que va assolir la unió política del Mediterrani.

En acabar el curs l'alumne ha de demostrar

1. Haver assolit els continguts expressats en el temari i identificar qualsevol dels seus punts en el context que li correspon.
2. Ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional (textos, mapes, taules, gràfics) d'acord amb els continguts del temari i situar-lo en el marc corresponent.
3. Demostrar haver fet unes lectures mínimes exigides (llibres i/o capítols indicats i/o articles recomanats).
4. Saber identificar i distingir els diversos procediments emprats pels grups de poder en la captura del treball dels dominats (treball esclau, relacions de dependència, impost estatal en les seves diverses modalitats, etc) treballats en el temari.
5. Haver assolit un coneixement integral i global de la matèria mitjançant l'articulació i la relació existent entre els diferents punts en què es divideix el temari.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència específica CE1. Contextualitzar els processos històrics i analitzar des d'una perspectiva crítica.

Resultats d'aprenentatge

CE1.1 Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
CE1.2 Interpretar la pluralitat i heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la Humanitat.

Competència específica CE2. Utilitzar adequadament la terminologia pròpia de la disciplina a nivell oral i escrit.

Resultats d'aprenentatge

CE2.1 Comunicar oralment en el propi idioma utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.

Competència específica CE5. Dominar els conceptes bàsics diacrònics i temàtics propis de la ciència històrica.

Resultats d'aprenentatge

CE5.1 Descriure els processos històrics més rellevants de l'entorn geogràfic proper.
CE5.2 Analitzar críticament les societats de l'entorn històric immediat.

Competència transversal

CT1. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi.
CT2. Organitzar i planificar la recerca d'informació.
CT3. Comunicar oralment i per escrit en llengua pròpia.
CT5. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi.
CT6. Gestionar la informació.
CT7. Resoldre problemes.
CT8. Prendre decisions.
CT13. Raonar críticament.
CT14. Aprendre de forma autònoma.

6.- Continguts de l'assignatura

TEMARI BÀSIC

- 1: **Presentació del programa. La Història Antiga.**
- 2: **Pròxim Orient (IV mil·lenni a.C.).**
El creixent fèrtil. La revolució urbana a Mesopotàmia.
- 3: **Pròxim Orient (III mil·lenni a.C.).**
La gènesi de l'Estat a Mesopotàmia i Egipte.
Del temple al palau a Sumer.
El regne antic egipci.
- 4: **Pròxim Orient (II mil·lenni a.C.).**
Els imperis de la perifèria mesopotàmica: Babilònia, Assur, Hatti, Mitanni.
El regne mig egipci i l'expansionisme del regne nou.
- 5: **Pròxim Orient (I mil·lenni).**
La crisi del 1200 i els estats del ferro al Pròxim Orient: ciutats fenícies i Israel.
Els Imperis universals: assiris, neobabilònics i perses.
- 6: **Grècia protohistòrica.**
El món minoic i micènic.
L'Època Fosca i la societat homèrica. La formació de la "polis" i la colonització arcaica.
- 7: **Grècia arcaica.**
Esparta.
Atenes.
- 8: **Grècia clàssica.**
Les guerres contra els perses.
La Pentecontècia i l'imperialisme atenenc. La Guerra del Peloponès.
- 9: **Hel·lenisme.**
Alexandre Magne. La monarquia hel·lenística.
Els regnes hel·lenístics.
- 10: **Roma monàrquica.**
Orígens de la ciutat.
Les reformes de Servi Tuli.
- 11: **La República romana.**
Plebeus *versus* patricis.
Institucions i magistratures republicanes.
- 12: **La conquesta romana.**
Roma a Itàlia.
Roma a la Mediterrània.
- 13: **La crisi de la República.**

Dels Grac a la reforma militar de Marius.

Les guerres civils.

14: L'Alt Imperi. El principat.

August i l'organització del Imperi.

Dels Juli-Claudis als Sever.

El Alto Imperio. Del Principado al Dominado.

El Bajo Imperio. Diocleciano y Constantino.

15: El Baix Imperi. El dominat.

Crisi del segle III d.C.

Reformes i caiguda.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

- Assistència a classes teòriques dirigides pel professor/a.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de mapes, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Supervisades

Autònomes

8.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de 2 notes:

- **AVALUACIÓ CONTÍNUA:** Es proposaran 2/3 activitats pràctiques (comentaris de fonts primàries) de les quals s'haurà de lliurar un breu comentari per escrit.
- **EXAMEN:** Es farà en el horari de classe i consistirà en:
 - a) Test 50 preguntes.
 - b) Desenvolupar 2 temes, a escollir entre 4 opcions.

Avaluació Contínua	Comentaris de textos. Reflexió coherent sobre els temes i relació amb aspectes del temari. Gestació d'una opinió personal.	50
Examen	Test (20 %) + preguntes a desenvolupar (30 %).	50

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

- BELTRAN LLORIS, F., MARCO SIMON, F. (1987), *Atlas de Historia Antigua*, Zaragoza.
- BRAVO, G. (1994), *Historia del mundo antiguo. Una introducción crítica*. Alianza, Madrid.
- BRODRICK, M., MORTON, A.A., 2001, *Diccionario básico de la Arqueología Egipcia*. Barcelona.
- CHRISTOL, M., NONY, D. (1992), *De los orígenes de Roma a las invasiones bárbaras*. Akal, Madrid.
- CORNELL, T.J. (1999), *Los orígenes de Roma. C. 1000-264 a.C.*, Crítica, Barcelona.
- DOMINGUEZ MONEDERO, A., PLÁCIDO, D., GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J., GASCÓ, F. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 1- Grecia*, Alianza, Madrid.
- FORNIS, C., (2003), *Esparta. Historia, sociedad y cultura de un mito historiográfico*, Crítica, Barcelona.
- GARCIA MORENO, L., GASCÓ, F., ALVAR, J., LOMAS, F.J. (1999), *Historia del mundo clásico a través de sus textos. 2- Roma*. Alianza, Madrid.
- GARNSEY, P., SALLER, R. (1991), *El Imperio romano. Economía, sociedad y cultura*, Crítica, Barcelona.
- GIARDINA, A. (ed.) (1991), *El hombre romano*, Madrid.
- GRIMAL, N. (1996), *Historia del Antiguo Egipto*, París.
- KUHRT, A. (2001), *El Oriente Próximo en la antigüedad (3000-300 a.C.)*, 2 vols., Barcelona.
- LIVERANI, M. (1995), *El Antiguo Oriente. Historia, sociedad, economía*, Barcelona.
- LÓPEZ BARJA, P., F.J. LOMAS (2004) *Historia de Roma*, Akal, Madrid.
- SANMARTÍN, J., SERRANO, J.M. (1998), *Historia antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*, Madrid.

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITAT DIRIGIDA (35%).

- Classes teòriques dirigides pel professor (25%).
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup.
- Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor. 10%
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Introducció de la sessió, presentació del text, valoració i discussió crítica col·lectiva.
Presentacions individuals i / o col·lectives i ronda de valoracions.

ACTIVITAT SUPERVISADA (10%).

- Tutories (8%).
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Sessions concertades per a resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris.
- Realització d'exercicis pautats d'aprenentatge (2%).
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge.

ACTIVITAT AUTÒNOMA (50%).

- Estudi personal (30%).
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
- Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica (20%).
Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

AVALUACIÓ (5%).

- Metodologia d'ensenyament-aprenentatge: Proves escrites.

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE